

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 2024-073370

Datum b&w-vergadering:
7 januari 2025

Onderwerp:
Aansluiting bij overheidsgedomineerde samenwerking bij de inzameling van huishoudelijk afval vanaf 2026

Kennis nemen van:
De voorkeur om deel te nemen in een overheidsgedomineerde samenwerking bij de inzameling van huishoudelijk afval vanaf 2026.

Status advies:
openbaar

Argument: (indien niet openbaar)
n.v.t.

Portefeuillehouder:
Wethouder Rik van den Dam

Betrokkenen bij voorstel extern:
Adviesbureau IPR Normag

Betrokkenen bij voorstel intern:

Bijlagen:
Kwaliteitskader gemeente Overbetuwe
Algemene kenmerken overheidsgedomineerde organisatie

Inleiding

Overbetuwe besteedt de inzameling van huishoudelijk afval op dit moment uit aan de markt (PreZero). Het huidige contract loopt van rechtswege af op 31 december 2025 en PreZero heeft aangegeven de (tweezijdige) optie tot verlenging niet te willen effectueren. Ook heeft PreZero laten weten niet meer in te schrijven op aanbestedingen voor de inzameling van huishoudelijk afval.

Samenvatting

Wij hebben in reactie op het nieuws van PreZero de mogelijke opties verkend en gewogen om de dienstverlening per 1 januari 2026 te borgen. De opties zijn aanbesteden, zelf een inzamelorganisatie oprichten en aansluiten bij een regionale overheidsorganisatie voor inzameling van huishoudelijk afval. Vanwege de verminderde marktwerking is aanbesteden riskant. En vanwege de schaal van onze gemeente en de tijd die het oprichten van een gemeentelijke inzameldienst is gemoeid, valt ook deze optie af.

Vanuit deze redenering hebben wij de voorkeur uitgesproken om deel te nemen in een bestaande overheidsorganisatie. Daarom is gestart met een verkenning in onze regio en zijn er gesprekken met een aantal overheidsgedomineerde partijen over de mogelijkheden om aan te sluiten en om zodoende de inzameldienstverlening te borgen per 1 januari 2026. Er is een ambtelijk projectteam ingesteld. De organisaties waarmee gesprekken gevoerd worden zijn: ACV, Circulus, Dar en Rova. Deze overheidsorganisaties hebben uitsluitend gemeenten als aandeelhouder en werken exclusief voor de eigen gemeenten. Het zijn gemeentelijke samenwerkingsverbanden met een eigen (verzelfstandigde) uitvoeringsorganisatie voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Het tijdpad is uitdagend, en vraagt dan ook om een daadkrachtige aanpak.

De uitvraag aan de vier publieke bedrijven is in de tweede helft van november 2024 uitgestuurd. Vervolgens wordt regelmatig door het projectteam contact onderhouden met de publieke bedrijven om eventuele vragen te beantwoorden of nadere uitgangspunten te bespreken. Eventueel nadere uitgangspunten worden gedeeld met alle betrokken publieke bedrijven zodat iedereen over dezelfde informatie en uitvraag beschikt.

De publieke bedrijven leveren hun voorstellen medio februari 2025 aan, waarna de besluitvorming door ons en uw raad vanaf maart 2025 zijn beslag kan krijgen.

Besluitvorming en procesvoorstel

Conform artikel 160 van de gemeentewet is het college van burgemeester en wethouders bevoegd te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen waaronder het deelnemen in een overheidsvennootschap. Het besluit wordt pas genomen nadat uw raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld wensen en bedenkingen ter kennis aan ons te brengen. En met betrekking tot het verwerven van aandelen wordt uw raad gevraagd hiervoor te zijner tijd een krediet beschikbaar te stellen.

Om de continuïteit van de inzameldienstverlening in Overbetuwe te waarborgen per 1 januari 2026 is het van belang dat het besluitvormingsproces zorgvuldig én voortvarend is. De gevraagde snelheid is geen keuze, maar een consequentie van de omstandigheden. Dit hebben wij ook in de eigen besluitvorming gevoeld door de verkenning snel op te starten na het bericht van PreZero, en

op dit moment door het traject versneld uit te voeren. Zoals gezegd is het borgen van de inzameldienstverlening per 1 januari 2026 een uitdaging, zeker met voorbereidingstraject van maximaal 9 maanden.

Wij vinden het van groot belang dat uw raad optimaal betrokken wordt in dit proces. Wij stellen daarom voor om medio februari 2025 een rondetafelgesprek in te plannen waarin uw raad uitgebreid wordt geïnformeerd en haar mening en wensen kan delen over het proces, het kwaliteitskader en de voorliggende opties (het agenderingsverzoek hiertoe wordt binnenkort aangeboden aan de Agendacommissie).

Consequenties

Uit een marktanalyse blijkt dat Overbetuwe te maken heeft met een duidelijk andere marktstructuur dan bij de vorige aanbestedingen. Naast de huidige inzamelaar heeft ook Renewi laten weten zich terug te trekken uit de markt voor de inzameling van huishoudelijk afval. Naar verwachting zal dan één partij een offerte indienen. Het marktmodel biedt daarmee zeer beperkte waarborgen voor continuïteit en een kostenefficiënte dienstverlening.

De continuïteit van afvalinzameling moet gewaarborgd zijn. Daarom is bij de uitvraag bij de 4 organisaties gevraagd wat zij kunnen betekenen in de vorm van een plan voor een tijdelijke oplossing als aansluiten per 1 januari 2026 niet mogelijk is.

Communicatie

Zodra duidelijkheid is gekregen hoe de afvalinzameling per 1 januari 2026 gestalte wordt gegeven, worden alle inwoners hierover geïnformeerd. Dit zal in samenwerking gebeuren met de nieuwe afvalinzamelorganisatie.

Behandelend adviseur voor technische vragen J.T. Sluiter, tel.: 0481-362150, e-mail: J.sluiter@overbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester,

D.C. van Eeten

R.P. Hoytink-Roubos